

COMUNICACIÓ CASSÀ DE LA SELVA - 21 octubre 2019 2.00 h

DOLORS GODOY I ROTLLENS POETA I ESCRIPTORA EN ESPERANTO, ALCALDESSA POSTFRANQUISTA DE CASSÀ DE LA SELVA

“Amb l’esperanto t’entenen a totes les nacions que hi ha al món”

- Va començar a aprendre aquesta llengua quan tenia 18 anys, la va recuperar als vuitanta i avui que en té 90 assegura que l’idioma del Dr. Zamenhof és un passaport universal

Dolors Godoy al seu despatx a Cassà, on té una biblioteca plena de llibres escrits en esperanto P. LANAO

PAU LANAO - CASSÀ DE LA SELVA

Quants anys té?

Noranta, a punt de fer-ne noranta-un.

I acaba d’arribar de Bath?

He estat a casa d’un company esperantista. L’esperanto és una llengua amb què t’entenen a totes les nacions del món.

Vostè va ser la primera alcaldessa democràtica postfranquista de Cassà de la Selva. En aquell temps ja sabia esperanto?

Jo en vaig aprendre amb divuit anys. El meu pare se’n va anar de vacances, va conèixer un senyor que era esperantista i el va convidar un dia a casa. Va ser aquell senyor el que ens va fer les primeres lliçons d’una llengua que em va seduir. El mestre em va engrescar perquè em subscrivís a una revista que editaven a Txecoslovàquia i encara que no la vaig arribar a veure mai, des del moment que em vaig donar d’alta, en una setmana vaig rebre més de cent postals des de tots els països comunistes. El carter estava ben esverat:

arribaven cartes de la Xina, de Rússia, d'Hongria. Vaig entendre per aquelles persones, que no podien viatjar, que allò era una porta de sortida, ja que era l'única manera que tenien de connectar-se amb l'estranger, i feien servir l'esperanto per connectar-se amb tots els països del món. Després ja vaig rebre cartes d'Europa, de França, de Portugal...

Rebia cartes però no les podia llegir perquè encara no sabia la llengua?

És una llengua fàcil d'aprendre i ho pots fer de manera autodidacta. Hi ha unes regles bàsiques molt simples, però una cosa és aprendre l'esperanto bàsic, que t'ajuda a viatjar pel món, i l'altra és fer literatura, que ja no és el mateix, perquè després has de tenir un domini molt més important de l'idioma.

I vostè com la va aprendre?

Gràcies a l'amic del meu pare, que em va portar llibres, em va ensenyar les regles i la vaig estudiar. Després la vaig deixar un pèl de banda, però fa onze anys la meua neta va fer un treball de batxillerat sobre l'esperanto i en un intercanvi va venir una noia de Bialystok, el poble on havia nascut el Dr. Zamenhof. Vam tornar la visita, vaig anar a veure l'associació esperantista d'aquella ciutat, vaig comprovar que encara me'n recordava i vaig decidir tornar a recuperar la llengua. Un cop a casa vaig anar a trobar un grup a Barcelona que es diu KEA (Kataluna Esperanto Asocio) i des de fa deu anys, a Eslovàquia, vaig a una escola d'estiu que es fa en un recinte universitari on la llengua es viu intensament.

És una llengua complicada?

Abans ja he remarcat que és fàcil d'aprendre i més per a nosaltres, ja que moltes paraules tenen arrels llatines. Per exemple, és molt curiós que al Japó hi hagi una illa que en la seva totalitat estigui dedicada a l'esperanto. Hi ha una universitat, una acadèmia, un lloc de trobada. L'última federació que ha entrat és la del Nepal, però també n'hi ha del Senegal, Mali, Austràlia i Corea. Tenim delegacions en 119 països, la qual cosa vol dir que tu, com a esperantista, et pots entendre amb quasi tot el món.

A més, vostè també ha fet poesia en esperanto...

Sí, vaig guanyar un premi a Sicília i el vaig anar a recollir. Allà vaig conèixer una senyora que em va dir si volia anar a casa seva i vaig acceptar la convidada. Entre els esperantistes hi ha una gran fraternitat.

Hi ha llibres editats en esperanto?

Li puc dir que l'esperanto és una llengua viva. Per exemple, jo vaig fer classes a una parella de joves perquè volien anar a donar la volta al món i sabien que amb l'esperanto se'n podien sortir. Poca gent sap que el primer llibre català que es va traduir a l'esperanto va ser *Solitud (Soleco)*, de Víctor Català.

Avui que l'anglès s'ha convertit en la llengua franca que es parla arreu del món, es pot dir que l'esperanto ha fracassat?

Li diré que no. Encara que el Dr. Zamenhof va intentar que fos un idioma universal que permetés entendre's a tots els pobles de la Terra, el cert és que avui l'anglès ha esdevingut llengua franca. Malgrat tot, però, l'esperanto ha estat redescobert pels joves: molts saben que n'hi ha associacions arreu del món i allà poden trobar suport i ajuda dels altres esperantistes. Per exemple, en Jordi Cuixart, president d'Òmnium Cultural, és un simpatitzant. Al mes d'agost, a Barcelona, es va celebrar el 92è Congrés de la Sennacieca Asocio

Tutmonda, i les reunions de treball de les diferents seccions de l'associació (anarquista, comunista, lliurepensadora, pacifista, ecologista...) van ser obertes al públic.

L'esperanto s'ha sabut adequar a les noves tecnologies?

I tant, l'idioma ha sabut posar-se al dia i gràcies a les noves tecnologies et pots posar en contacte amb altres parlants d'arreu del planeta. A internet s'hi poden trobar tutorials per aprendre'n o s'hi poden escoltar les dues ràdios oficials.